

Záverečná karta projektu

Názov projektu

Evidenčné číslo projektu

APVV-19-0090

Právna metodológia pre dobu právneho pluralizmu

Zodpovedný riešiteľ **JUDr. Eduard Bárány, DrSc.**

Príjemca **Ústav štátu a práva SAV, v. v. i.**

Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

Ústav štátu a práva SAV, v.v.i.

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

-

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

-

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

BÁRÁNY, Eduard. Právna regulácia výkladu práva = Legal regulation of the interpretation of law. In Právny obzor : teoretický časopis pre otázky štátu a práva, 2023, roč. 106, č. 5, s. 375-391. ISSN 0032-6984. Dostupné na: <https://doi.org/10.31577/pravnyobzor.2023.5.01>

(APVV-19-0090 : Právna metodológia pre dobu právneho pluralizmu = Legal methodology for the age of legal pluralism)

BÁRÁNY, Eduard. Formálne vlastnosti práva [Formal characteristics of the law]. František Cvrček, Gabriela Dobrovičová (rec.). 1. vyd. Bratislava : Wolters Kluwer SR, 2021. 164 s.

ISBN 978-80-571-0428-5 (APVV-19-0090 : Právna metodológia pre dobu právneho pluralizmu = Legal methodology for the age of legal pluralism)

KÁČER, Marek. Pseudospor o ľudské práva. In Časopis pro právní vědu a praxi, 2021, roč. 29, č. 4, s. 835 - 845. ISSN 1805-2789. (APVV-19-0090 : Právna metodológia pre dobu právneho pluralizmu = Legal methodology for the age of legal pluralism)

KÁČER, Marek. Argument šikmej plochy a jeho legitímne použitie v práve. In Poznanie a výklad práva. Otázky metodológie : zborník príspevkov z medzinárodnej konferencie, ktorú v dňoch 15. až 17. marca 2023 v Piešťanoch organizoval Ústav štátu a práva SAV v.v.i., Bratislava v rámci projektu APVV-19-0090. ISBN 978-80-9744-871-4.

GAJDOŠOVÁ, Martina [100 %]. Poznanie a výklad pojmu občianska spoločnosť - v práve. In Poznanie a výklad práva. Otázky metodológie : zborník príspevkov z medzinárodnej konferencie, ktorú v dňoch 15. až 17. marca 2023 v Piešťanoch organizoval Ústav štátu a práva SAV v.v.i., Bratislava v rámci projektu APVV-19-0090. ISBN 978-80-9744-871-4.

BERDISOVÁ, Lucia. Medicínsky versus (ľudsko-)právny diskurz o transrodových ľuďoch = Medical, legal and human rights discourse on transgender people. In Postavenie

transrodových ľudí na Slovensku. Interdisciplinárne pohľady. 1. vyd. - Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta., 2022, s. 17-27. ISBN 978-80-7160-661-1. (APVV-19-0090 : Právna metodológia pre dobu právneho pluralizmu = Legal methodology for the age of legal pluralism)

HODÁS, Milan. Constitutional aspects of autonomous mobility. In Efektívność krajowych i międzynarodowych systemów ochrony praw człowieka drugiej generacji : Tom 3. 1. vyd. - Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2024, s. 297-303. ISBN 978-83-8180-834-7. (APVV-19-0090 : Právna metodológia pre dobu právneho pluralizmu = Legal methodology for the age of legal pluralism. XV. Międzynarodowa Konferencja Naukowa Praw Człowieka : „Kryteria oceny efektywności krajowych i międzynarodowych systemów ochrony praw człowieka”)

Uplatnenie výsledkov projektu

Základnou cestou uplatnenia výsledkov projektu je ich premietnutie do procesov tvorby a výkladu práva. Preukázať možno využitie výsledkov pri tvorbe nasledovných projektov právnych predpisov, na ktorých sa podieľali členovia riešiteľského kolektívu:

1. Vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, parlamentná tlač 106 <https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=9577>

2. Vládny návrh zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, parlamentná tlač 204

<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=9663>

3. Vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, parlamentná tlač 306

<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=9787>

4. Návrh zákona o niektorých opatreniach súvisiacich s riadením kótovanej spoločnosti, číslo materiálu: LRV-26346/2024, <https://rokovania.gov.sk/RPO/Material/3084/1>

5. LP/2024/41 Zákon, ktorým sa dopĺňa zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov, <https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2024/41>

6. Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Číslo materiálu:

UV-48451/2023

Predkladateľ:

minister spravodlivosti

Číslo uznesenia:

683/2023

7. Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 189/2023 Z. z.

Číslo materiálu:

UV-48332/2023

Predkladateľ:

vedúci Úradu vlády SR

Číslo uznesenia:

702/2023

8. Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Číslo materiálu:

UV-47099/2023

Predkladateľ:

predseda vlády

Číslo uznesenia:

643/2023

9. Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky o záujme Slovenskej republiky udeliť národné vízum vybraným skupinám štátnych príslušníkov tretích krajín vo vybraných

zamestnaniach v oblasti priemyslu - nové znenie

Číslo materiálu:

LRV-36562/2023

Rezort:

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

10. Návrh zákona o vydavateľoch publikácií a o registri v oblasti médií a audiovizie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o publikáciách) - nové znenie

Číslo materiálu:

LRV-30761/2021

11. Návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Milana Vetráka, Milana Laurenčika a Jozefa Pročka na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 474/2005 Z. z. o Slovákoch žijúcich v zahraničí a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov (tlač 781)

Číslo materiálu:

LRV-27942/2022

12. Návrh zákona o inšpekcii v sociálnych veciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Číslo materiálu:

LRV-3970/2022

13. Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 57/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie osiva obilnín na trh v znení neskorších predpisov

Číslo materiálu:

LRV-4885/2022

14. Návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Karola Kučeru, Richarda Nemca, Petry Hajšelovej a Radovana Slobodu na vydanie zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (tlač 864)

Číslo materiálu:

LRV-3549/2022

15. Návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Jozefa Lukáča, Petry Hajšelovej a Jany Žitňanskej na vydanie zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 368/2021 Z. z. o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 431/2021 Z. z. (tlač 826)

Číslo materiálu:

LRV-3552/2022

16. Návrh zákona o špeciálnom spôsobe hlasovania vo voľbách do orgánov samosprávy obcí a vo voľbách do orgánov samosprávnych krajov, ktoré sa konajú v roku 2022 v rovnaký deň a v rovnakom čase a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Číslo materiálu:

LRV-12012/2022

17. Návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Anny Andrejuvovej, Milana Vetráka, Gábora Grendela a Miloša Svrčka na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (tlač 931)

Číslo materiálu:

LRV-9417/2022

18. Návrh poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Martina Fecka na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (tlač 927)

Číslo materiálu:

LRV-10308/2022

19. Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Číslo materiálu:

LRV-18952/2022

20. Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov

Číslo materiálu:

LRV-19791/2022

21. Návrh poslankýň Národnej rady Slovenskej republiky Kataríny HATRÁKOVEJ a Petry HAJŠELOVEJ na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (tlač 1032)

Číslo materiálu:

LRV-28036/2022

22. Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Číslo materiálu:

LRV-42831/2022

23. Návrh zákona, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s rozvojom automatizovaných vozidiel - nové znenie

Číslo materiálu:

LRV-31196/2022

24. Návrh Nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vydáva zoznam obcí, v ktorých občania Slovenskej republiky patriaci k národnostnej menšine tvoria najmenej 15 % obyvateľstva

Číslo materiálu:

LRV-33507/2022

25. Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Číslo materiálu:

LRV-46184/2022

26. zákon č. 176/2021 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 179/2011 Z. z. o hospodárskej mobilizácii a o zmene a doplnení zákona č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov

27. zákon č. 432/2021 o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu

28. príprava ústavného zákona č. 422/2020 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa Ústava

Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov,

29. príprava zákona č. 423/2020 Z.z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva.

Tento počet je väčší ako sa predpokladalo, lebo so stretom rôznych právnych systémov sa treba vyrovnávať pri tvorbe väčšiny právnych predpisov. Využitie výsledkov projektu pri výklade práva žiaľ nie je takto zdokumentovateľné.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

Potvrdila sa hypotéza, že situácia právneho pluralizmu zahŕňa aj komplexný metodologický pluralizmus. Jednotlivé právne systémy sú spojené s vlastnými metodológiami tvorby práva a interpretácie. Len právna veda vytvorila na určitom území práce založené na relatívne kompatibilnom súbore metód.

Existuje tradícia odlišiteľnej stredoeurópskej zmesi metód, ktoré pretrvali aj v postmodernej situácii právneho pluralizmu. Právna prax a právna doktrína (spájajúca výskum s praxou) reagujú na túto situáciu spojením praktických riešení a dielčich koncepcií (teórií) (aplikačná prednosť práva EÚ, eurokonformný výklad, etc.), ale tieto dielčie koncepcie nevytvárajú koherentnú „veľkú“ teóriu.

Stredoeurópska právna veda je spôsobilá interpretovať stav právneho pluralizmu využívajúc synergiu veľkých prác o právnom pluralizme, postmoderne v práve, slabej systémovej teórie a štandardných diel o právnej metodológii.

Výskum vyústil do znovuoťvorenia niektorých základných pojmov právnej teórie a štátovedy, napríklad verejná správa a občianska spoločnosť, lebo postmoderná situácia zásadne zmenila ich obsah.

Výsledky projektu sa týkajú teoreticky príťažlivých a prakticky relevantných miest vplyvu právneho pluralizmu („Stretnutie“ právnych systémov na tom istom území) na právnu metodológiu a jej (ne)spôsobilosti uchopiť túto situáciu.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku (max. 20 riadkov)

The hypothesis that the situation of legal pluralism involves a complex methodological pluralism was confirmed. Different legal systems are bound up with their own methodologies of law-making and interpretation. Only legal science has produced work based on a relatively compatible set of methods in a particular territory.

There is a tradition of a distinguishable Central European mixture of methods that has persisted even in the postmodern situation of legal pluralism. Legal practice and legal doctrine (linking research with practice) respond to this situation by bringing together practical solutions and partial conceptions (theories) (the primacy of EU law, conforming interpretation, etc.), but these partial conceptions do not form a coherent 'grand' theory. Central European legal scholarship is capable of interpreting the state of legal pluralism by utilising the synergy of great works on legal pluralism, postmodernism in law, weak systems theory and standard works on legal methodology.

The research has resulted in the re-invention of some of the basic concepts of legal theory and “Staatslehre”, such as public administration and civil society, because the postmodern situation has fundamentally changed their content.

The results of the project concern the theoretically appealing and practically relevant points of influence of legal pluralism (the "clash" of legal systems on the same territory) on legal methodology and its (in)capacity to conceptualise this situation.